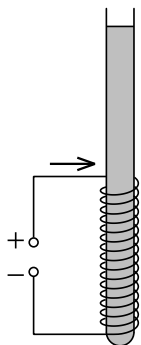

1. Három golyó

Három kicsi, egyforma, m tömegű golyó (A , B és C jelű) két tömeg nélküli, ℓ hosszúságú rúddal van összekötve úgy, hogy az egyik rúd az A és B golyót, a másik rúd a B és C golyót köti össze. A B golyónál a kapcsolódás csuklós, így a rudak közötti szög akadálytalanul változhat. A rendszer a súlytalanság állapotában nyugalomban van, és a három golyó egy egyenes mentén helyezkedik el. Az A golyónak pillanat-szerűen a rudakra merőleges sebességet adunk.

Határozd meg a rendszer ezt követő mozgása során az A és C golyók közötti minimális d távolságot! Minden súrlódást hanyagolj el.

2. Szolenoid

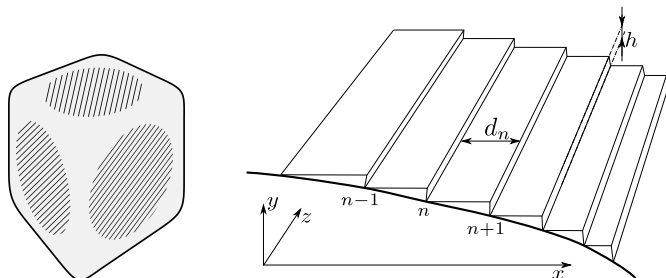
Egy $\ell = 20$ cm hosszúságú szolenoid egy üvegből készült, vízzel töltött, függőleges kémcső köré van tekercselve. A szolenoid tekercsük el van szigetelve a víztől. A vízszint körülbelül 20 cm magasan van a szolenoid felső vége fölött, a kémcső átmérője 1 cm, a tekercs menetszáma $N = 6000$. A légköri nyomás $p_0 = 101$ kPa, a víz hőmérséklete 293 K. A víz mágneses szuszceptibilitása $\chi \equiv \mu_r - 1 = -9,04 \cdot 10^{-6}$, $\mu_0 = 4\pi \cdot 10^{-7}$ H/m.

A szolenoidon átfolyó áramot lassan növeljük amíg a tekercsben lévő víz forrni kezd. Mekkora áramerősségnél következik ez be? Ha szükséges, használj ésszerű közelítéseket. Vedd észre, hogy ez az áramerősség a mai technológia számára kissé nagy.

3. Lépcső

A testek egyensúlyi alakját gravitációmentes esetben a felületi energia minimuma határozza meg. Így például a vízcsepp egyensúlyi alakja gömb lesz, mert az azonos térfogatú testek közül a gömbnek a legkisebb a térfogata.

Alacsony hőmérsékleten a kristályok egyensúlyi alakja síklapokból állhat. A kristály felületének az a része, amely egy kicsiny φ szöveget zár be egy ilyen síklappal, a valóságban egy, a síklapon ritkásan elhelyezkedő fokokból álló lépcső. A fokok magassága megegyezik a kristályrács h periódusával.

Az ábra egy bizonyos kristály $y(x)$ egyensúlyi felületprofilját és a hozzá tartozó mikroszkopikus lépcsőt ábrázolja vázlatosan, ahol n jelenti a lépcső sorszámát az $x = 0$ helytől számolva. A profil alakja $x > 0$ esetén az $y(x) = -(x/\lambda)^{3/2}h$ függvénnyel közelíthető, ahol $\lambda = 45$ μm és $h = 0,3$ nm.

- Fejezd ki a szomszédos lépcsők közötti d_n távolságot n függvényében $n \gg 1$ esetében!
- Két lépcső E kölcsönhatási energiája függ a lépcsők közötti d távolságtól:

$$E(d) = \mu d^\nu,$$

ahol μ egy állandó. Tegyük fel, hogy csak a szomszédos lépcsők közt van kölcsönhatás. Határozd meg a ν együtt-ható numerikus értékét!